

Julius Pfeifer & Söhne Rumburk

Jednu z nejvýznamnějších firem na výrobu koberců a dekorativních látek v Rakousko-Uhersku a později i v Československu založil v Rumburku roku 1857 Julius Pfeifer starší (1834-1906). Bavlněné barchety a plyše z části vyráběl, ale především dokončoval v tzv. *anglickém domě* z roku 1720, který od posledních anglických majitelů zakoupil v roce 1840 jeho strýc Eduard Pfeifer. Velkou část produkce totiž zajišťovali od počátku domácí tkalci. K razantnějšímu rozšiřování fabrického areálu přistoupil Pfeifer až po koupi anglického domu a okolních pozemků od svého strýce Eduarda v roce 1861. V následujících letech tu vystavěl barevnu a mechanickou tkalcovnu poháněnou parním strojem, což mu umožnilo ve větší míře koncentrovat výrobu na jednom místě. Přesto pro něj ještě v roce 1873 stále ještě tkalo pět set domácích tkalců.

Jedním z klíčů úspěchu Pfeiferovy firmy byla ochota jejího majitele rychle se přizpůsobit změnám na trhu s textilní produkcí, a to zejména v počátcích, kdy svižně obměňoval sortiment dle aktuálních potřeb a poptávky. Již roku 1861 začal tkát polovlněné látky na oděvy a razantní změnu produkce podstoupil po roce 1866, kdy začal vyrábět nábytkářské a matracové grádly, od roku 1869 vlněné nábytkářské tkaniny a o rok později první příkrývky nazývané Brussie. V roce 1873 firma produkovala tak širokou paletu kvalitního textilního zboží, že obdržela zlatou medaili na Světové výstavě ve Vídni. Její kapacity byly navíc dostatečně velké na to, aby za úplaty nabízela apretaci bavlněného a lněného zboží i pro cizí výrobce.

Ve druhé polovině 70. let 19. století expandovala firma do sousedních Dolních Křečan, kde zakoupila starší mlýn, na jehož místě postupně vystavěla rozsáhlý tovární komplex. V březnu roku 1889 došlo k významné změně – do podniku vstoupili synové Julia Pfeifra. V obchodním rejstříku byla firma nově zapsána jako veřejná obchodní společnost s názvem *Julius Pfeifer & Söhne, kk. Priv. Baumwoll- Leinen- & Schafwollwarenfabrik*. Společníky ve firmě byli Julius Pfeifer senior, Rudolf Pfeifer (1862-1926) a Julius Pfeifer junior (1864-1934). Následujícího roku byla v Dolních Křečanech zavedena výroba zcela nového produktu. Jako úplně první v Rakousko-Uhersku začali Pfeifrové tkát tzv. *axminsterské koberce*, technologicky i vzorově inspirované v kolébce jejich původu – v jihoanglickém městě Axminster.

V roce 1902 se stal dalším oprávněným společníkem firmy nejmladší syn Julia Pfeifra seniora z prvního manželství, Oscar Pfeifer. Těžké časy zažívala továrna v období velké hospodářské krize. V době útlumu výroby zavedlo vedení podniku sociálně nastavené zaměstnávání, dělníci se v práci střídali, čtyři týdny byli doma a čtrnáct dní pracovali, aby nezůstali zcela bez prostředků. V roce 1939 vlastnili společnost Julius Pfeifer (narozen 1911), Oskar Pfeifer, jeho syn Oskar Pfeifer junior, Elisabeth Klinger a Susanne König. Během druhé světové války musela být téměř zcela omezena produkce původního sortimentu, kterou nahradila výroba upravená pro válečné účely. Továrny produkovaly vojenské příkrývky, padáky, plachtovinu na vojenská nákladní auta a plynové masky, ale i chlebníky, papuče či radiosoučástky, a to dokonce až do června roku 1945. Po druhé světové válce přešel podnik pod národní správu a po znárodnění jej převzal pod svou správu národní podnik TOKO. Produkovaly se zde dekorační a nábytkové látky a koberce. V roce 1952 byl přejmenován na

BYTEX n.p. s generálním ředitelstvím ve Vratislavicích nad Nisou. Po privatizaci vznikla v roce 1990 nástupnická organizace *BYTEX a.s.*, která ukončila výrobu v roce 1996.

Literatura:

ENGEL und ROTTER, *Biographisches Lexikon der Wiener Weltausstellung 1873*,
Wien 1873

Wiener Weltausstellungs-Zeitung, III. Jahrgang, Nr. 298, 15. 11. 1873

Jan NĚMEC, *Obrázky z průmyslových dějin Šluknovska*, Rumburk 2011

Ester SADIVOVÁ, *Bytex – „nositel staré textilní tradice a slávy kdysi vyráběných pláten“*,
podnik pokračující ve šlépějích věhlasného výrobce textilu Julia Pfeifera, strojopis,
neustránkován